

การวิเคราะห์รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา
ของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาว พัชรี พรมดง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-416-5

สืบสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16884048

An Analysis of Educational Radio Programmes
of Chulalongkorn University Broadcasting Station

Miss Patcharee Prommakot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-416-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของ
สถานีวิทยุฯ ทางกรุงเทพมหานครวิทยาลัย

โดย

นางสาวพัชรี พรมดัง

ภาควิชา

สาขาวิชาศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์วิรุฬห์ สีลาพฤทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยะกุล)

.....
.....

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์วิรุฬห์ สีลาพฤทธิ์)

.....
.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกirth รอดโพธิ์ทอง)

.....
.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

.....
.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

พิมพ์ต้นฉบับทัศน์อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวที่อย่างแผ่นเดียว

พชร พรหมคช : การวิเคราะห์รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของ สถานวิทยุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(An Analysis of Educational Radio Programmes of Chulalongkorn University Broadcasting Station) อ.ทีปรีกษา : รศ.วิรุพท์ ลิลาภูฑ์, 81 หน้า. ISBN 974-631-416-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เนื้อหารายการและรูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของสถานวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งออกอากาศวันที่ 1 ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ. 2537 จำนวน 39 รายการ รวม 426 ครั้งรายการที่ออกอากาศ ผลการศึกษาพบว่า

1. รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา นำเสนอเนื้อหาด้านต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 80.26 ของเวลาที่เป็นรายการเพื่อการศึกษา มีการใช้เพลงประกอบรายการและเวลาส่วนที่เหลือร้อยละ 14.96 และโฆษณา ร้อยละ 4.78

2. การวิเคราะห์เนื้อหารายการ พบว่า เนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรม ปรัชญา สถาบัตยกรรม คนตระ มากที่สุดร้อยละ 44.81 รองลงมาคือ ด้านการปกครอง ร้อยละ 11.86 ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 6.43 ด้านพาณิชยศาสตร์และการบัญชี ร้อยละ 5.44 ด้านการศึกษา ร้อยละ 4.25 ด้านสุขภาพ ร้อยละ 3.87 ด้านการสื่อสารมวลชน ร้อยละ 1.64 ด้านเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 1.11 ด้านวิทยาการก้าวหน้าเพื่อพัฒนาการเรียนสัตว์ ร้อยละ 0.80 และด้านกฎหมาย ร้อยละ 0.05

นอกจากนี้ยังพบว่ารายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ใช้เพลงมีเนื้อร้องประกอบรายการมากที่สุด ร้อยละ 90.06 รองลงมาใช้เพลงบรรเลง ร้อยละ 6.60 และใช้ทั้งเพลงบรรเลง และเพลงที่มีเนื้อร้อง ร้อยละ 3.34 สำหรับรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ด้านคนตระ พบว่า มีเพลงคลาสสิก มากที่สุด ร้อยละ 74.52 เพลงแจ๊ซ ร้อยละ 22.60 เพลงไทยเดิม ร้อยละ 2.46 และเพลงเฉพาะกลุ่ม ร้อยละ 0.42 จากการศึกษายังพบอีกว่า ผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ มุ่งนำเสนอเนื้อหาแก่ประชาชนทั่วไปในลักษณะของการเพิ่มพูนความรู้ทั่วไป ความรู้ทางวิชาการ และเสริมสร้างประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งแสดงให้เห็นชัดเจนว่า สถานวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มุ่งจัดรายการวิทยุกระจายเสียงตามลักษณะของการศึกษาเพื่อประชาชน

3. การวิเคราะห์รูปแบบรายการ พบว่า รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา มีรูปแบบรายการพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง มากที่สุดร้อยละ 64.32 รองลงมาคือ การสนทนา ร้อยละ 16.67 รายการที่มีหลายรูปแบบในรายการเดียวกัน ร้อยละ 12.91 การสัมภาษณ์ ร้อยละ 3.52 ละคร ร้อยละ 1.17 สารคดีเชิงข่าว ร้อยละ 0.95 สารคดีเนื่องในโอกาสพิเศษ ร้อยละ 0.23 และไม่มีรายการออกอากาศตามกำหนด ร้อยละ 0.23

พิมพ์ด้นฉบับนักดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

#343167 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORD : EDUCATIONAL RADIO PROGRAMMES / CHULALONGKORN UNIVERSITY

BROADCASTING STATION

AN ANALYSIS OF EDUCATIONAL RADIO PROGRAMMES OF CHULALONGKORN
UNIVERSITY BROADCASTING STATION. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.

VIROON LEELAPRUTE, 81 pp. ISBN 974-631-416-5

This research aimed at studying the content and format of the educational radio programmes of Chulalongkorn University Broadcastingstation. There were 39 programmes broadcasted during October 1st - 31th, 1994, totally 426 programmes broadcasting times. The results of this research were as follow:-

1. 80.26% of the broadcasting time of the educational radio programmes provided various contents. Having 14.96% for musical bridging and 4.78% for advertising.

2. From the content analysis, this research found that most of the programmes had the contents concerning to Art, Culture, Philosophy, Architecture and Musicology in totally 44.81%. The next was 11.86% for political Affair. The rest had the contents concerning to Science & Technology 6.43%, Commerce & Accounting 5.44%, Education 4.25%, Health 3.87%, Mass Communication 1.64%, Economic 1.11%, Farming 0.80% and Law 0.05%. Beside this the study found that the educational radio programmes used 90.06% of music time for playing song, 6.60% for instrumental music, and 3.34% for both. For the programmes provided musical knowledge, found that there were 74.52% for classical music, 22.60% jazz, 2.46% Thai classical music, and 0.42% for special music. Most of programmes producers of these educational radio programmes intened to present contents to general public in the formal, increasing general knowledge, academic knowledge, and experience for improving the better lives. This character showed that CUFM 101.5 MHz broadcasted the programmes for informal education.

3. The format analysis, the research found that the formats used mostly in straight talk 64.32%. The next was discussion 16.67%, variety style in the same programme 12.91%, interview 3.52%, drama 1.17%, documentary 0.95%, documentary in special event 0.23%, and no programme for schedule 0.23%.

ภาควิชา โสตทัศนศึกษา

ลายมือชื่อนิสิต

๗๖๔ ๒๕๓๗

สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ดร. ลักษณ์

ปีการศึกษา ๒๕๓๗

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากศาสตราจารย์
อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล รองศาสตราจารย์วิรุพท์ สีลาพุทธิ อาจารย์ที่ปรึกษา
รองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรบระ เสรีสุ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุจุฬาฯ
ผู้ช่วยวิจัย นายยงยุทธ พرحمคช คุณมุกดา เจนธัญวรรณและเพื่อน คุณพรสุข ศุภสิทธิ์
ตลอดจนญาติพี่น้อง และเพื่อนๆทุกท่าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอีกหลายท่านที่ไม่ได้ระบุนามแต่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้
กำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์และการเรียนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอกราบราชสักถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่องบิดา มารดา ที่ให้ชีวิต ให้การอบรม
เสียงดู และให้โอกาสแก่ลูกได้ก้าวเข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาแห่งนี้

ศูนย์วิทยาศาสตร์ฯ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พัชรี พرحمคช

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญตาราง	๑๐
บทที่	

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
คำนิยามในการวิจัย	9
ประโยชน์ของการวิจัย	13

2 ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการสื่อสาร	14
หน้าที่ของสื่อมวลชน	15
ประเภทของรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา	17
การใช้วิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา	18
ริสิกการนำเสนอรายการวิทยุ	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

3. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
4 ผลการวิจัย	35
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุป	59
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	75
ประวัติผู้เขียน	81

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1.	การออกอากาศรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตามผังรายการปี 2537 เดือนตุลาคม ...	36
2.	เวลาออกอากาศเต็มเวลาของรายการเพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 39 รายการ ตามผังรายการปี 2537	38
3.	แสดงประจำเดือนที่ใช้ประกอบในรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อการศึกษา ในรายการที่มีเนื้อหาต่างๆยกเว้นเนื้อด้านดนตรี	41
4.	แสดงประจำเดือนที่ใช้ประกอบในรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อการศึกษาในรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ด้านดนตรี	42
5.	แสดงลักษณะของผู้จัดรายการ เพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามผังรายการปี 2537	43
6.	ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์การจัดรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อการศึกษาของผู้จัดรายการกับวัตถุประสงค์ของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	46
7.	แสดงกลุ่มผู้ฟังของผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อการศึกษา ของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	49
8.	แสดงความถี่ในการออกอากาศของรายการวิทยุ เพื่อการศึกษา จำนวน 39 รายการ ของเดือนตุลาคม 2537	51

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

9.	แสดงรูปแบบรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของเดือนตุลาคม 2537	55
10.	แสดงรูปแบบรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเดือนตุลาคม 2537 ที่มีรายรูปแบบ ในรายการเดียวกัน	57

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย